

UDSPIL TIL ELEKTRIFICERINGSSTRATEGI
MERE GRØN EL

RADIKALE VENSTRES UDSPIK TIL
EN ELEKTRIFICERINGSSTRATEGI

radikale **B**

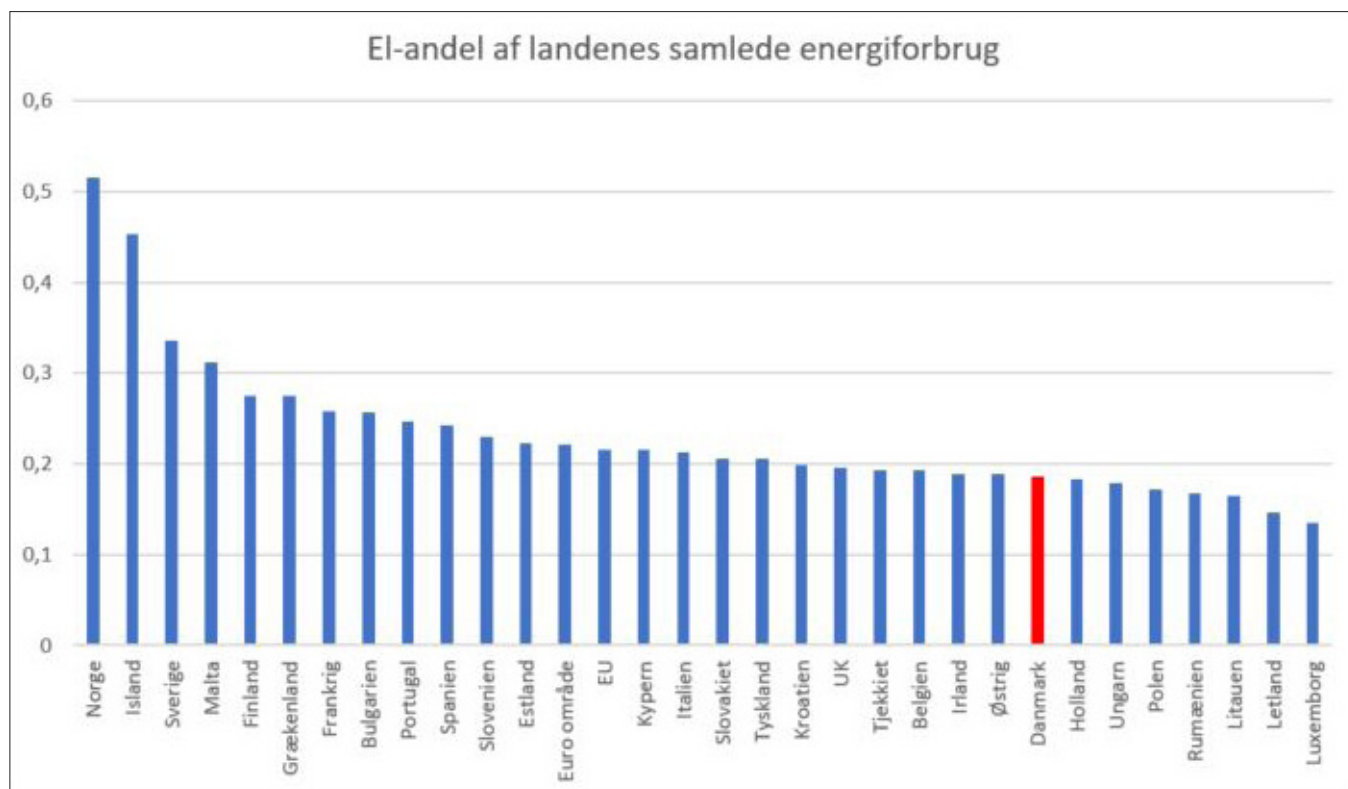
MERE GRØN EL I HELE SAMFUNDET

Vi var landet, der gjorde vindmøller til en hel industri. Vi var de første, der stillede vindmøllerne op på havet. Vi bliver det første land, der opfører energi-øer. Nu skal vi blive det første land, der til fulde udnytter grøn el til at bekæmpe klimaforandringerne.

Vi har stillet os selv et grønt ultimatum. Danmark skal i 2030 udlede 70 pct. færre drivhusgasser end i 1990. For Radikale Venstre skal grøn el og elektrificering være en af de vigtigste trædesten til at løse opgaven; Vi skal bruge meget mindre kul, naturgas, olie, diesel og benzin – og vi skal have el fra vindmøller og solceller ind. Vi skal have grøn strøm ind i bilerne. Ind i hele transportsektoren. Ind i erhvervslivet. Ind i radiatorerne.

Vi har brug for, at vi som land – at vi politikere – sætter os nogle faste mål for at få elektrificeringen til at lykkes. For Danmark har sovet i timen. Vi hører så ofte, at vi er et grønt foregangsland. Det er vi også, når det kommer til opstillingen af vindmøller og billig grøn elproduktion. Men sandheden er, at vi har været for dårlige til at udnytte den grønne strøm i klimaets tegn. For en ny vindmølle fører kun til CO₂-reduktion, hvis møllens grønne strøm erstatter et forbrug på fossile brændsler.

Tro det eller ej. I dag udgør el kun ca. 20% af Danmarks samlede energiforbrug. Det er markant lavere end eksempelvis vores nabolande Sverige og Norge hvor el udgør hhv. 34% og 52% af energiforbruget. Og det vil Radikale Venstre ændre på.

Figur 1. Danmark er langt fra Europamester i at anvende den grønne strøm

FEM MÅL FOR ELEKTRIFICERING SKAL VÆRE STYRENDE FOR DANMARKS INDSATS

Vi kan ikke bekæmpe klimaforandringerne kun med el. Slet ikke. Men elektrificering er dét vigtigste klimaværktøj til at få stoppet udledningen på tværs af sektorer.

Vi skal være det grønneste og mest elektrificerede land i verden allerede i 2030. Det vil samtidig gøre os til et mere energieffektivt land. For en elbil kører tre gange så langt på samme mængde energi, som en dieselbil. En elreven varmepumpe producerer tre gange så meget varme på samme mængde energi som et oliefyr. Elektrificering giver både CO₂-reduktioner og et lavere samlet energiforbrug.

Derfor præsenterer Radikale Venstre her vores ambitioner og konkrete forslag til en dansk elektrificeringsstrategi. **Forslag som samlet vil levere knap 5 mio. ton CO₂-reduktioner i 2030.**

Vi mener, at en dansk elektrificeringsstrategi skal indeholde fem overordnede mål for, hvordan vi får hele samfundet til at foretage et energiskifte fra fossile brændsler til grøn el. Målene er:

1. I 2030 skal Danmarks grønne elforbrug fordobles
2. Danmark skal være hele Europas producent af PtX
3. I 2035 skal Danmark have energi-øer med 12 GW havvind
4. Elnettet skal være på forkant med elektrificeringen
5. Den grønne skattereform skal drive elektrificeringen

Vi vil gøre målene til omdrejningspunktet for den danske klimaindsats. Målene skal være et politisk styreredskab. Enhver forhandling, ethvert klimatiltag, enhver klimaaf tale skal måles op mod de fem mål. Kun derved sikrer vi, at elektrificeringen sker hurtigt nok til, at vi kan nå vores klimamål.

Med de fem radikale mål for elektrificeringen, skaber vi fundamentet for massive CO₂-reduktioner i energi-, industri- og transportsektoren, som er helt nødvendige, hvis Danmark skal leve op til 70%-målsætningen. Og udspillet sørger for, at der er nok grøn strøm i elnettet i 2030 til at Danmark er selvforsynende med grøn strøm og også kan eksportere til resten af EU.

FEM MÅL SKAL ELEKTRIFICERE DANMARK

De fem mål skal være styrende for den danske elektrificering.

MÅL NR. 1:

I 2030 SKAL DANMARKS GRØNNE ELFORBRUG FORDOBLES.

Danmark skal sætte et mål om at fordoble andelen af det danske energiforbrug, som baserer sig på grøn strøm fra vindmøller, solceller ol. I dag udgør el kun 1/5 af vores samlede energiforbrug, fordi en stor del af vores varmforsyning, industri og transport fortsat drives af kul, olie og naturgas.

Målet kræver, at det grønne danske elforbrug fordobles fra ca. 34 terawatt-timer (TWh) i 2021 til ca. 70 TWh frem mod 2030. Og det skal vel at mærke nås samtidig med at vores samlede energiforbrug falder. Den grønne strøm skal overtage pladsen fra fossile brændsler alle steder, hvor det kan lade sig gøre.

Målet om at fordoble Danmarks grønne elforbrug kunne fx nås ved at opstille følgende elektrificeringsmål, som sikrer en **CO₂-reduktion på samlet 4,7 mio. ton i 2030:**

- **VARMESEKTOREN:** Mindst **halvdelen af den kollektive og individuelle varme skal produceres på el.** I dag udgør el mindre end 10% af opvarmningen.
- **ERHVERVSLIVET:** Cirka **halvdelen af erhvervslivets energiforbrug skal være el.** I dag udgør el 1/3 af energiforbruget.
- **TRANSPORTSEKTOREN:** **1,5 mio. elbiler og langt mere af den tunge transport skal køre på el.** I dag udgør el under 1% af transportens energiforbrug.

De præcise mål bør selvfølgelig analyseres nærmere, men den kommende elektrificeringsstrategi skal allerede nu sigte efter en langt højere grad af elektrificering, end der fremgår af den officielle fremskrivning, ellers når vi simpelthen ikke vores klimamål.

Ovenstående sektormål er Radikale Venstres bedste bud på et realistisk ambitionsniveau inden for den enkelte sektorer, og da elektrificeringsmålene ikke indfrier sig selv, foreslår Radikale Venstre her en lang række initiativer:

VARMESEKTOREN:

Ved at få langt mere grøn strøm fra vindmøller og solceller ind i den kollektive og individuelle opvarmning vil Radikale Venstre realisere en **CO₂-reduktion på 1,3 mio. ton i 2030.** De fossile brændsler (kul, olie, naturgas) skal fuldstændig ud af opvarmningen når årtiet er omme, og det indebærer fx at op imod 460.000 olie- og naturgasfyr i private hjem skal skiftes ud med varmepumper eller fjernvarme. Det kræver en række forskellige tiltag i løbet af årtiet; først med en kombination af gulerod og pisk for at få bremset nye investeringer i naturgasfyr i starten af 20'erne og senere med en decideret udfasningsplan for naturgasforsyningen til opvarmningen af private hjem.

KONKRETE TILTAG:

- **Højere CO₂-afgift på fossil rumvarme:** Allerede i 2025 skal CO₂-udledningen fra opvarmning reduceres markant, og det vil Radikale Venstre understøtte ved at øge afgiften på varme skabt ved at afbrænde kul, olie og gas – den såkaldte rumvarmeafgift. Dette kan bl.a. bidrage til at forcere omstillingen væk fra kul på Nordjyllandsværket inden 2025 og understøtte det enorme skift væk fra olie og naturgas i den individuelle opvarmning, som ca. 460.000 husstande skal igennem inden 2030, hvis klimamålsætningen skal nås. En politisk beslutning om højere rumvarmeafgifter skal træffes i forbindelse med de fortsatte politiske forhandlinger om en grøn skattereform ultimo 2021, så varmesektor og borgere har tid til at forberede sig.
- **Skrotningspræmie til alle:** Alle danskere med naturgasfyr skal have en garanti for at få et tilskud, hvis de inden 2025 vælger at skrotte gasfyret og vælger en grøn varmeløsning (varmepumpe eller fjernvarme). Det vil forcere udfasningen og sikre CO₂-reduktioner allerede i starten af årtiet. Ved at stille en garanti om en skrotningspræmie til alle, der søger om tilskud, undgår vi den nuværende situation, hvor mange får afslag fra de eksisterende tilskudspuljer, fordi puljerne tømmes for hurtigt. Et afslag fører til, at danskerne udskyder beslutningen om at udskifte deres gasfyr i håbet om at kunne få tilskud senere, og det vil vores forslag gøre op med. (Forslaget finansieres ved at bygge ovenpå eksisterende puljer fra 22. juni Klimaaftalen og FL21, så tilskud fremrykkes og der bliver mindre tilskud pr. varmepumpe)
- **Forbud mod nye gasfyr:** Skrotningspræmier er ikke tilstrækkeligt til at stoppe nyetablering af gasfyr i private hjem, og derfor skal guleroden kombineres med et decideret forbud mod etablering af nye fyr. (Hvis dette mod forventning kommer i karbolage med EU-regler, må der ses på markant højere afgifter på nyetablering af gasfyr for husstande, som har mulighed for at skifte til fx varmepumper).
- **Plan for nedlukning af gas til opvarmning:** I 2030 bør gas i det store og hele ikke bruges til opvarmning. Vi får rigeligt brug for den grønne gas i den tunge industri. Derfor skal alle husstande med gasfyr hurtigt have at vide, hvornår de ikke længere kan forvente at få leveret gas til varme. Det vil accelerere skiftet fra gas til grøn el-baseret varme. Radikale Venstre kræver en politisk beslutning herom hurtigst muligt, og at det statsejede gasdistributionselskab EVIDA fremlægger en udfasningsplan.
- **Elvarmeafgiften skal komme alle til gode:** Elvarmeafgiften gælder i dag kun på elforbrug over 4.000 kWh. Derfor får alle husstande ikke nok fordel ved at vælge en varmepumpe frem for fossile brændsler. Grænsen skal derfor sænkes til 3.000 kWh om året. Samtidig skal offentlige bygninger, f.eks. museer og kirker, og ikke-moms pligtige erhverv også tildeles elvarmeafgiften – i dag betaler de den normale elafgift, hvis de har en el-baseret opvarmning. (Forslaget koster 150 mio. kr. på finansloven efter tilbageløb og adfærd).
- **Forbud mod nye investeringer i biomasse:** Eldrevne varmepumper har i dag en kapacitet til at dække varmebehovet. Derfor skal der ikke kunne foretages flere investeringer i biomasse – vi skal producere fjernvarmen med den grønne strøm.

INDUSTRI OG ERHVERV:

Der skal en forceret udfasning af fossile brændsler og en markant elektrificering af industriens processer til, hvis vi skal nå 70%-målet. Ved at bringe langt flere store varmepumper i spil i industri og erhverv vil Radikale Venstre realisere en **CO₂-reduktion på 2,1 mio. ton i 2030**. Det handler om at skabe de rette incitamenter til at producere grønt. Samtidig skal alle virksomheder, som kan elektrificere også gøre det, i stedet for at bruge gas.

KONKRETE TILTAG:

- **Højere CO₂-afgift på procesenergi:** Hvis industrien skal have incitament til en hurtigere overgang fra fossilt energiforbrug til elektrificerede løsninger, kræver det endnu højere afgifter på virksomhedernes CO₂-udledninger, end det der blev besluttet med indledningen af den grønne skattereform i december 2020.¹ I dag betaler virksomhederne kun op til 250 kr. pr. ton. CO₂, som bliver udledt ifm. industrielle processer, hvilket er et langt stykke vej fra Klimarådets anbefaling om 1.500 kr. pr. ton CO₂.
- **Der skal afsættes flere midler til erhvervspuljen fra klimaaftalen for energi og industri** under den forudsætning, at midlerne målrettes støtte til industrielle varmepumper: Dette tiltag vil – i kombination med at virksomhederne får klar besked om en højere CO₂-pris i 2030 – accelerere omstillingen til varmepumper i industrien (200 mio. kr. ekstra).
- **Elektrificering hvor det er muligt i industrien:** Hvis 70%-målet skal nås er det nødvendigt at lav- og mellemtemperaturprocesser i industrien elektrificeres, og at bionaturgas-nettet gemmes til de dele af industrien som er afhængig af høje temperaturer. Den kommende gasstrategi, som ventes senere i 2021, skal forhindre nye dyre infrastrukturprojekter, der låser erhvervslivet fast til fossil energi. Vi skal undgå en gentagelse af sagen om Energinets udbygning af gasinfrastruktur til Lolland.

TRANSPORTSEKTOREN:

Hvis vi skal nå vores klimamålsætninger, kræver det, at vi får langt flere elektriske biler, varevogne, busser og lastbiler på vejene i 2030. Skibene, færgerne og flyene skal samtidig drives af power-to-x-brændsler og muligvis el. Ved at sikre de rette rammer for elektrificeringen af transportsektoren og ved at der kommer en dansk efterspørgsel på PtX-brændsler vil Radikale Venstre **realisere en CO₂-reduktion på 1,3 mio. ton i 2030**.

KONKRETE TILTAG:

- **Veludbygget ladeinfrastruktur både til elektriske biler, varevogne og lastbiler:** Radikale Venstre ønsker en samlet plan for udbygning af – og investeringer i - fremtidens ladeinfrastruktur. Planen skal muliggøre en omstilling til

¹ Med første delaftale om en grøn skattereform, december 2020, blev det besluttet at forhøje energiafgiften på fossile brændsler for erhverv med hvad der svarer til 6 kr. pr. GJ. Forhøjelsen indføres fra 2023 til 2025, og svarer til den forhøjelse for rumvarme, som blev aftalt for hovedsageligt husholdningerne med Klimaftalen 22. juni 2020. Inden 2023 findes der en måde at differentiere afgiften efter CO₂-indholdet i de enkelte brændselstyper (fx naturgas, olie og kul).

1,5 mio. elbiler, og hvis infrastrukturen skal være på forkant med elbilsalget. Det skal finansieres i de igangværende infrastrukturforhandlinger.

- **En CO₂-differentieret vejafgift for lastbiler:** Den grønne transportaftale fra december 2020 skal følges op med at indføre en CO₂-differentieret vejafgift, så lastbiler påføres en vejafgift på diesel. Dette vil fremme omstillingen til el- og brintlastbiler.
- **Opførelse af brint-infrastruktur på danske havne:** Der oprettes en pulje på 100 mio. kr. årligt., som skal understøtte brugen af PtX-brændsler i vores havne.
- **Grøn kollektiv transport:** Alle nye statslige, regionale og kommunale udbud om kollektiv transport skal stille krav om el, brint eller andet vedvarende energi.

MÅL NR. 2:

DANMARK SKAL VÆRE HELE EUROPAS PRODUCENT AF POWER-TO-X: I 2030 SKAL VI PRODUCERE MINDST 4 GW ELEKTROLYSE.

I 2030 skal Danmark være førende i EU på produktion og anvendelse af power-to-x (PtX). Det har vi med vores store ekspertise i vindmøller og store havarealer med gode vindforhold alle forudsætninger for at blive. PtX bliver afgørende for, om vi kan omstille de dele af transportsektoren, der ikke kan elektrificeres direkte. Det gælder den tunge transport, skibsfart og luftfart.

Vi skal planlægge efter, at PtX skal være med til at reducere helt op til 3,5 mio. tons CO₂ i 2030 jf. regeringens klimaprogram. Det kræver et ambitiøst mål om, at Danmark mindst producerer 4 GW elektrolyse til grøn brint og øvrige PtX-brændsler i 2030. Produktionen skal op i skala så priserne på PtX-brændsler i højere grad er til at betale (i dag er prisen på grøn brint 3 gange højere end på sort brint).

RADIKALE VENSTRE ØNSKER AT GENNEMFØRE FØLGENDE TILTAG:

- **Støtte til anlæg og produktion:** Radikale er klar til at lade staten dele investeringsrisikoen med branchen, og vi ønsker at afsætte de nødvendige midler til at kickstarte storskala produktion af elektrolyse. Derfor mener vi, at der skal afsættes *yderligere* 3,5 mia. kr. i tilskud til anlæg og produktionsstøtte frem mod 2030. Her kan medregne en del af midlerne fra forsvarsbudgettet (Til sammenligning afsatte man 3 mia. kr. til CO₂-lagring (CSS) med klimaftalen for energi og industri). Dette skal bl.a. ske gennem Danmarks deltagelse i det fælleseuropæiske IPCEI-projekt vedr. etablering af et brintmarked i EU.
- **Forsvaret skal efterspørge PtX:** Forsvaret forpligter sig til at købe PtX-produkter for 200 mio. kr. i 2026, 400 mio. kr. i 2027, 600 mio. kr. i 2028, 800 mio. kr. i 2029 og 1 mia. kr. i 2030. Det finansieres som en del af det kommende forsvarsforlig. PtX-produkterne bør så vidt muligt gå til skibe og fly.

- **CO₂-fangst skal tænkes sammen med PtX:** Vi har ikke uendelige punktkilder til at levere den grønne CO₂, der skal indgå i en PtX proces for at levere grønne brændsler til skibsfart og fly. Derfor skal CO₂-fangst tænkes sammen med PtX, så vi ikke ender med at lagre den CO₂, der skal anvendes til PtX.
- **Sikre brint- og grøn fuel til skibe:** Pulje på 100 kr. årligt (samme forslag som under "elektrificering af transportsektoren" ovenfor).
- **Direct Air Capture:** Hvis hele verden skal blive løse klimakrisen, så er det i sidste ende nødvendigt med Direct Air Capture for at få negative emissioner. Derfor bør Danmark allerede nu satse på CCS fra Direct Air Capture, så teknologien er moden – og ikke mindst økonomisk attraktiv - frem mod 2050, hvor den skal tages i brug. Radikale Venstre ønsker, at der allerede nu igangsættes demonstrationsprojekter, som kan modne teknologien. 50 mio. kr. afsættes nu.

MÅL NR. 3:

I 2035 SKAL DANMARK HAVE ENERGIØER MED 12 GW HAVVIND.

Danmarks elektrificering skal være grøn. Derfor skal elektrificeringsstrategien give et klart overblik over, og sikre, at vi både frem mod 2030 og 2035 har nok grøn el til at dække **alt** vores elforbrug.

Danmark får brug for at producere mere grøn strøm, hvis vi skal være selvforsynende med grøn strøm i 2030 samtidig med at vi realiserer den nødvendige elektrificering og PtX-produktion. Alene målet om at blive førende i EU på PtX-produktion vil lægge beslag på grøn strøm fra mere end 4 GW havvind i 2030. Og frem mod 2035 vokser behovet for grøn strøm til elbiler, store varmepumper, PtX-anlæg osv. blot endnu mere.

Det risikerer at blive en sovepude i dansk klimapolitik, når regeringen i deres analysefremskrivninger betoner, at over 100% af elforbruget kan dækkes af VE-kilder allerede fra 2026. For det tager ikke højde for, at elforbruget i Danmark skal fordobles frem mod 2030 for at indfri 70%-målet. I virkeligheden rækker det udbygningstempo for vedvarende energi som regeringen læner sig op ad kun til at 4/5 af elforbruget dækkes af VE-kilder i 2030. Og problemet er forværret af, at de kommende energi-øer i Nordsøen (3 GW) og på Bornholm (2GW) pt. forventes at blive forsinket og først etableret efter 2030.

Radikale Venstre vil arbejde for, at de allerede besluttede energiøer opføres i 2030, og at der allerede i 2035 er tilsluttet yderligere 7 GW havvind, så vi når op på 12 GW samlet, hvilket er tilstrækkeligt til både at dække Danmarks fremadrettede elbehov og eksportere til resten af EU. Desuden vil Radikale Venstre fortsat arbejde for at vindmøller og solceller kan blive udbygget på land, da de udgør den billigste form for grøn energi og kan opstilles langt hurtigere, end de store havvindmøller, så vi kan realisere klimareduktioner gennem VE også på kort sigt. Det kræver en samlet plan og planlægning af både vindmøller og solceller, så naboer ikke modarbejder grønne projekter.

RADIKALE VENSTRE ØNSKER AT GENNEMFØRE FØLGENDE TILTAG:

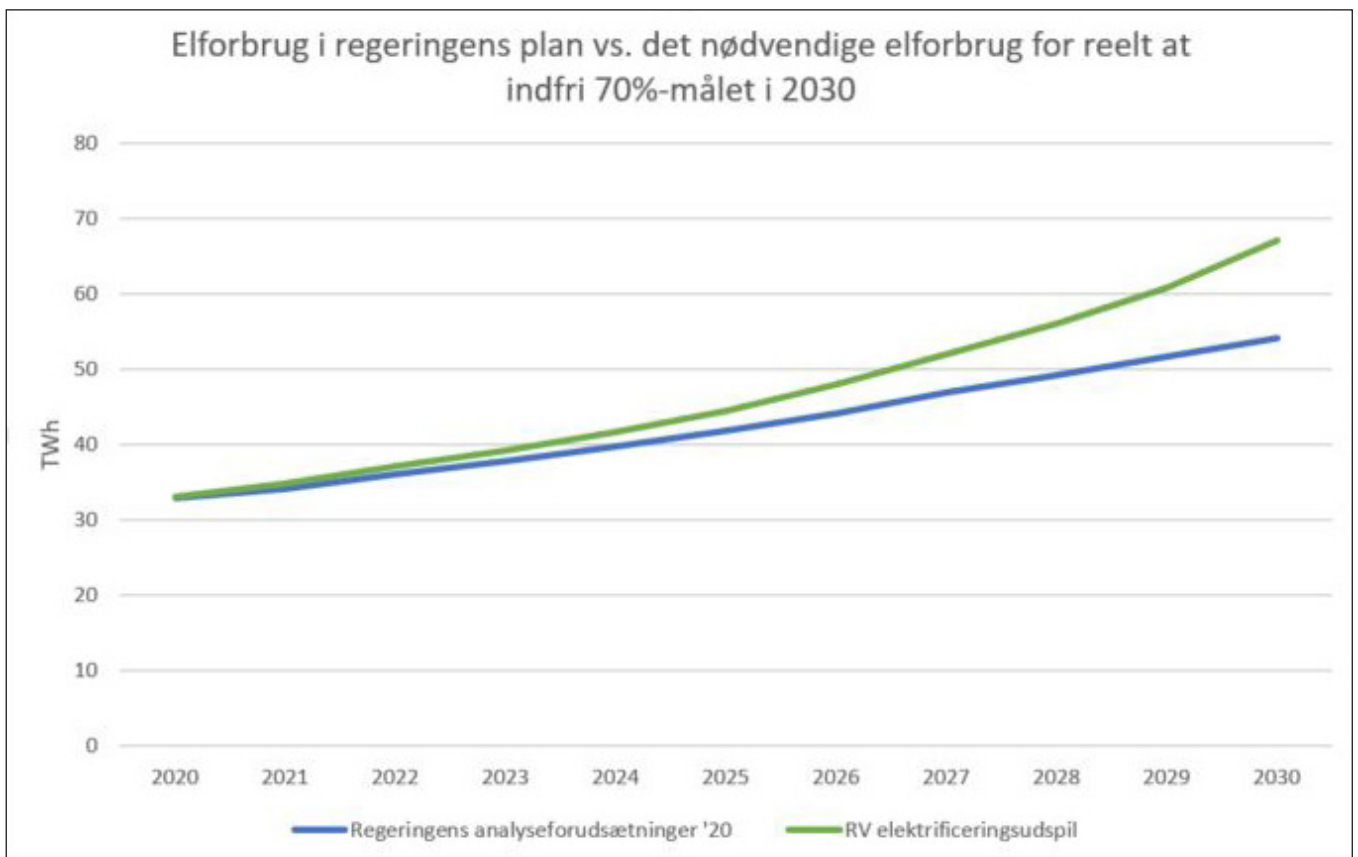
- **Udbud af 7 GW ny storskala havvind i perioden 2025-2030, som står færdig inden 2035:** Danmark har allerede besluttet at opføre 5 GW grøn strøm fra energiøer i 2030/33 – og det skal øges med yderligere 7 GW i 2035. På den måde bliver vi selvforsynende med grøn strøm, samtidig med at den el vi ikke selv bruger kan eksporteres til resten af Europa. Med 12 GW havvind bliver de danske energiøer bogstaveligt talt knudepunktet for hele EU's grønne omstilling.
- **Udbygningen skal ske målrettet:** vi har ikke kun brug for mere grøn strøm, vi har også brug for grøn strøm, som produceres de rigtige steder. Derfor skal udbygningen i langt højere grad ske målrettet og efter en samlet systemstrategi.
- **Sikre fleksible og hurtigt arbejdende udbud af de allerede besluttede energiøer:** Vores ambition er, at både energiøen i Nordsøen og ved Bornholm står klar til at levere grøn strøm til elnettet i 2030. Det er afgørende for Radikale Venstre at fremskynde processen og undgå forsinkelser.
- **Energiøerne skal tænkes sammen med PtX-produktion:** Radikale Venstre mener, det bør være et centralt princip i Danmarks grønne omstilling, at vi er selvforsynende med grøn strøm og kan eksportere det til resten af EU, samtidig med at vi servicere en stor dansk PtX-produktion. Bl.a. derfor skal havvind og PtX tænkes sammen.
- **Plan for nye udlandsforbindelser:** For at vi kan realisere den radikale ambition om hele 12 GW havvind allerede i 2035 er det vigtigt, at vi som land allerede nu indleder dialog om aftaler om elkabler og afsætning af grøn strøm til omkringliggende lande – fx Polen, Tyskland, Holland, Frankrig.
- **Realisering af den nødvendige udbygning af vindmøller og solceller på land:** Hvis Danmark skal have en chance for at være selvforsynende med grøn strøm det stigende elforbrug, som er nødvendigt for at nå klimamålene, så skal vi fortsat holde hånden under udbygningen af solceller og vindmøller på land. Det kræver flere store og effektive vindmøller og langt flere solcelleparker end vi har i dag, og det kræver et opgør med Åben Dør ordningen, som vi kender den i dag, så udbygningen kan ske mere strategisk.

MÅL NR. 4:

ELNETTET SKAL VÆRE PÅ FORKANT MED ELEKTRIFICERINGEN: VI SKAL HAVE VERDENS MEST STABILE OG DIGITALE ELFORBRUG

Uden elnet ingen elektrificering. Når vi med den ene hånd sætter et mål om, at elforbruget skal fordobles i 2030, så skal vi med den anden hånd sikre, at elnettet er i stand til at løfte den opgave.

En fordobling af elforbruget - som massivt fortrænger brugen af fossile brændsler i opvarmningen, industrien og transporten – er en enorm opgave. Det svarer til en forcering på 10 år sammenlignet med Energistyrelsens analyseforudsætninger, som først spår om en fordobling omkring 2040, fordi myndigheden læner sig lidt for meget op af en hockeystavs tilgang frem for at få elektrificeringen hurtigt i spil.

Figur 2. Radikale Venstre vil tilpasse elnettet så det kan håndtere dobbelt så meget grøn strøm i 2030

Figuren er baseret på egne udregninger pba. Analyseforudsætningerne 2020 og Klimapartnerskabet for Energi og forsyningssektoren 2020.

Danmark skal have et elnet i topform, der leverer den samme stabile elforsyning, som vi er vant til. Vi fejler i den grønne omstilling, hvis vi får strømafbrudelser i takt med at flere lader deres bil, eller bruger el til varmepumper, power-to-X i erhvervslivet og til transport. Det kræver et stærkere elnet, og en omfattende digitalisering af vores elforbrug, så vi bruger strømmen uden for "rush-hour" i elnettet. Jo smartere elforbrug vi får, des mere falder behovet for nye investeringer i elnettet.

RADIKALE VENSTRE ØNSKER AT GENNEMFØRE FØLGENDE TILTAG:

- **Den høje leveringssikkerhed skal fastholdes:** Danmark er anerkendt for vores høje elforsyningssikkerhed på 99,9%. Det har været afgørende for, at vi som samfund har valgt at fremme elektrificeringen, og at vi ønsker at basere vores energiforbrug på grøn el i fremtiden. Derfor vil vi sætte et mål om, at den høje leveringssikkerhed fastholdes, også selvom elforbruget fordobles.
- **Investeringer i elnettet:** Radikale Venstre vil sikre, at danske elnetselskaber kan investere det der kræves for, at vi får et moderne og fremtidsikkert elnet, så det i 2030 kan levere mere end dobbelt så meget el, som i dag. Den nuværende økonomiske regulering er bagudskuende og gør det ikke muligt at

foretage de nødvendige investeringer med den nødvendige hastighed. Vi har brug for en fremadskuende regulering, der gør det muligt for elnetselskabernes at få en automatisk sikkerhed for, at de kan foretage investeringer i nettet, når det er besluttet en øget elektrificering i en sektor, og inden det vælter ind med elbiler, varmepumper mv. Større strategiske udbygninger af fx regionale net og transmissionsnet bør dog fortsat godkendes af myndighederne.

- **Smarte tariffer:** Det skal være billigere for virksomheder at bruge strøm, hvis man slukker for sit forbrug, når elnettet er overbelastet eller hvis man placerer sig tæt på produktionen.
- **Transmissions-tarifferne (Energinet)** som el-forbrugerne betaler i afgift til Energinet er (i modsætning til tarifferne på distributionsniveau) i dag statiske, ensartede og afspejler, at det historisk har været el-producenternes opgave at levere den fleksibilitet, der er nødvendig for at sikre at elnettet til enhver tid har balance mellem den mængde strøm der produceres og den mængde strøm der forbruges. Forbrugerne har til gengæld haft mulighed for at forbruge strøm til alle tider og har betalt til elnettet via ensartede transmissions-tariffer til Energinet.

Der er behov for at justere transmissionstariffen til Energinet fra den nuværende statiske og ensartede tarif til et system, der både sikrer omkostningseffektiv udnyttelse og udbygning af elnettet og giver incitament til at investere i udvikling og idriftsættelse af industrielle løsninger, herunder PtX, der understøtter elektrificering af samfund og produktion. Det skal ske ved at tarifferne i højere grad afspejler den enkelte forbrugers reelle belastning af elnettet (den ægte omkostning). Det gælder især transmissionstariffen, for der er allerede en udvikling i gang på distributionsniveau, hvor tarifferne varierer på baggrund af forbrug og tid. Det skal vi have mere af. Det indebærer også, at Energinet skal tilbyde produkter, hvor forbrugeren kan købe nettilslutning med forskellig kvalitet i form af forskellige grader af afbrydelighed, til gengæld for en lavere tarif, der afspejler den pågældende forbrugers reelle marginale belastning af elnettet.

- **Geografiske tariffer** er endnu en spændende ny tilgang til, hvordan man kan tilpasse tarifferne, ikke blot efter *hvornår* strømmen bruges, men også hvor den bruges. For at give alle større forbrugere incitament til at placere sig tæt på elproduktionen og dermed reducere belastningen af elnettet, bør der også gives adgang til geografisk differentiering af tarifferne på både transmissions- og distributionsniveau. Dette giver lovgivningen ikke mulighed for i dag.
- **Krav om digitale ladestandere og varmepumper:** Der skal stilles krav om, at ladestandere og varmepumper, der er opført med statsligt tilskud kan styres intelligent. Teknologi, der bruger el, skal altså kunne "tale" sammen med elnettet og Apps på ens mobiltelefon, så vi gør det let for forbrugerne at styre sit forbrug – til gavn for elnettet, elkundernes og samfundets økonomi.

MÅL NR. 5:**DEN GRØNNE SKATTEREFORM SKAL DRIVE ELEKTRIFICERINGEN.**

En CO₂-afgift er den mest omkostningseffektive måde at opnå reduktioner på. Afgifter er essentielle for at styre forbrugernes valg, og derfor skal en grøn skattereform indrettes, så den bidrager markant til at nå de fastsatte mål for Danmarks elektrificering. Det kræver, at vi allerede i 2021 tager væsentlige beslutninger, der sikrer, at grøn el overtager pladsen for fossile brændsler.

RADIKALE VENSTRE ØNSKER AT GENNEMFØRE FØLGENDE TILTAG**– ALLEREDE I 2021:**

- **Klarhed om CO₂-afgift i 2021:** Allerede i 2021 bør Folketinget fastsætte niveauet for en generel CO₂-afgift i 2030, når der politisk skal følges op på ekspertgruppens delrapport (som minimum en CO₂-afgift på fossil energi – en model for landbrugets udledninger kan evt. besluttes i 2022). Det vil allerede nu skubbe på de grønne investeringer i industrien, transportsektoren og i boligerne.
- **Dyrere at anvende fossile brændsler til opvarmning og i industri- og varmesektoren:** For at sætte turbo på elektrificeringen i erhvervslivet og i varmesektoren bør energiafgifterne på rumvarme og proces øges frem mod 2025, mere end allerede besluttet. Det fremmer brugen af varmepumper i industrien og i den individuelle og kollektive varme.
- **Lavere elafgift som compensation:** For at efterleve klimalovens principper om at fastholde den sociale balance kunne højere afgifter på fossil energi eksempelvis kompenseres gennem en lavere elafgift. Den nuværende elafgift svarer til en beskatning på over 6.000 kr. pr. ton CO₂, hvilket slet ikke giver mening i et klimaperspektiv og har fået bl.a. Klimarådet og andre eksperter til at anbefale et lavere afgiftsniveau. Radikale Venstre afventer dog ekspertgruppens anbefaling senere i 2021.

